



DÅRLIG KONTROLL: - Jeg mener at Finansdepartementet med høringsnotatet undergraver viktigheten av å drive god risikostyring i banker, skriver artikkelforfatteren.

ILLUSTRASJONSFOTO: NTB SCANPIX

Risikostyringen for boliglån er ikke god nok

31. mai gikk fristen ut for å gi merknader til Finansdepartementets høringsnotat om nye kapitalkrav til boliglån. De nye kravene kan ikke bare få stor betydning for bankens eiere og tusenvis av bankansatte, men også for den enkelte boligeier gjennom lånerenten.

Høringsnotatet går på beregning av såkalte risikovekter. Bankene sty-

talkrav enn standardmetoden. Et av de fire alternative forslagene er derfor å benytte samme faste risikovekt for boliglån i IRB-metoden som gitt i standardmetoden.

Jeg skal ikke uttale meg om hvorvidt IRB-bankene setter av for mye eller for lite kapital for boliglån i dag, men jeg mener at Finansde-

” Hvis man først ønsker å gjøre noe med kapitalkravene for boliglån, blir det helt feil å ta utgangspunkt i risikovektene

partementet med høringsnotatet undergraver viktigheten av å drive god risikostyring i banker. Med den avanserte metoden har man i Basel II forsøkt å lage en realistisk modell

av kredittrisikoen til en bank. Hvis man først ønsker å gjøre noe med kapitalkravene for boliglån, blir det derfor helt feil å ta utgangspunkt i risikovektene, som ikke har noen

klar fortolkning. I stedet burde en ha tatt for seg de tolkbare størrelsene i IRB-metoden og angitt hvilke(n) av disse man mener at bankene til nå har underestimert. Forenklet er det tre størrelser som inngår i beregningen:

- Misligholdssannsynligheten, som er sannsynligheten for at kunden går konkurs,
- Tapsgraden, som angir hvor mye av boliglånet banken forventer å tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser, og
- Et samvariasjonsmål, som sier noe om hvor mye misligholdssannsynlighetene til ulike kunder svinger i takt.

IRB-bankene kan estimere de to førstnevnte størrelsene selv, mens grad av samvariasjon er gitt i Basel II. Hva innebærer så forslagene i Finansdepartementets høringsnotat? Fra DNBS risikostyrings- og kapi-

talstyringsrapport for 2012 kan man avlede at den typiske boliglånskunden har 0,62 prosents sannsynlighet for mislighold og at banken taper 15,1 prosent av lånet gitt mislighold (man har jo pant i huset og ikke 100 prosents belåning, så det er ikke unaturlig at gjennomsnittlig tap er såpass lavt).

Dette gir en verdi for den mystiske risikovekten på 14,4 prosent. Når Finansdepartementet foreslår at risikovekten skal i størrelsesorden fordobles, så mener man implisitt at tapsgraden er dobbelt så høy som beregnet av DNB (gitt at misligholdssannsynligheten holdes fast).

I hvor stor grad ulike lån misligholdes samtidig, har veldig mye

å si for kredittrisikoen til en bank. Hvis en leser høringsnotatet fra Finansdepartementet grundig, får en inntrykk av at det departementet egentlig er bekymret for, er at både samvariasjonen mellom

” Hvorfor setter man ikke risikovekten likegodt til 45 eller 50 prosent for å være enda mer på den sikre siden?

ulike boliglån og samvariasjonen mellom boliglån og foretakslån i Norge er høyere enn det som faktisk er spesifisert av Basel II. Skal man komme opp i forslaget om risikovekter på 35 prosent, betyr det implisitt at det er mer enn 2,6 ganger så høy sannsynlighet for at to typiske boliglånskunder går i mislighold samtidig enn det Basel-regelverket tilsier.

I høringsnotatet fra Finansdepartementet savner jeg slike analy-

ser, og ikke minst en begrunnelse for tallstørrelsene som er gitt. Man snakker om utfordringer knyttet til høy gjeldsbelastning og historisk høye boligpriser, men man sier ikke hvordan man utfra dette kommer til at risikovekten akkurat bør være i størrelsesorden 25–35 prosent. Hvorfor setter man ikke risikovekten likegodt til 45 eller 50 prosent for å være enda mer på den sikre siden?

Et av Finansdepartementets argumenter mot den avanserte metoden er at banker med lik risiko kan fremstå med ulik kapitaldekning avhengig av hvilke data de benytter i sine beregninger. Jeg vil snu dette helt den andre veien. Hvis man opererer med en fast risikovekt for alle boliglån, vil to banker kunne se identiske ut selv om risikoprofilen er vesentlig forskjellig. Jo



ARTIKKELFORFATTER: Kjersti Aas.

FOTO: NR

mer arbeid IRB-bankene legger ned i å utvikle modeller for å estimere misligholdssannsynlighet og tapsgrad, jo flinkere blir de muligens til å plukke de beste kundene? Med faste risikovekter vil dette isåfall ikke gjenspeiles i kapitalbehovet i det hele tatt.

Kjersti Aas, ass. forskningssjef i Norsk regnesentral

Konkurs

- Selskap
- Bror's Transp
- Håvik Musi
- Restaurant M
- Kon Matbørs
- Nor-Da
- Lifjell Bookin
- Lifjell-Tunet
- Lifjell Holding
- Ina Invest
- T. H. Buss/Ex
- Fyllingen Kor
- Søgaard Mor
- Løseth Inves
- Rr Anlegg
- Ascot-
- Agder Bil Og
- Jon Øvereng
- Macumba So
- Bokhuset. Nc
- Willy Wonka
- Alexandersei
- Lasse Thorv
- Geir Hellem T
- Rasjid Vitajev
- Blomsterstu
- Elisabeth Mo
- Dima Maler &
- Jobcrew
- Eivind Lindef
- Oddvar Sigur
- Fratelli
- Tømrer- Og S
- Szymon Wojc
- Ejvebråten R
- Containergc
- Håvik Dekk
- Bildilla
- Narvik Dekke
- Elwin Holding
- Stiftelsen Øk
- Bb Bygg Nor
- St Anlegg
- Eliya Drift
- Anleggs Kons
- T F Managerr
- R.O. Consult
- MT Håndvæi
- Bobs Bygget
- E-Bygg
- Selim Transp
- Oppegard Pr
- M.A Tøyen Bi
- Bestpol Kow
- Flesberg Ser
- Ditmar Enge
- Sandefjord A
- Bie Investme
- XI Distribusj
- Kafei
- Frode Kleven
- Norlam
- Sr Handel
- Møre Fjordse
- Lenes Transp
- In Media
- Åkrabuen
- Felle Landha
- Hovtrimmere